

Motion till riksdagen

1988/89:Ju603

av Göran Ericsson (m)

Lagen om besöksförbud

I prop 1987/88:137 föreslog regeringen införande av Lag om besöksförbud. Lagförslaget var en följd av en allt mer omfattande debatt om kvinnors situation sedan de lämnat ett förhållande inte sällan med en man som missbrukat beroendefrämmande medel.

Kvinnans situation hade under några år uppmärksammats inte minst av olika sammanslutningar som bildat kvinnojourer och därmed visat på det stora behov av skydd som dessa kvinnor har. Den ensamma kvinnans risk för misshandel belystes när riksdagen under de borgerliga regeringsåren ändrade brottsbalken så att misshandel i hemmet blev allmänt åtalbrott, misshandelsstatistiken steg därefter mycket snabbt.

Det var således en synnerligen förväntansfull grupp som såg fram emot den nya lagen. Möjligheten att bli av med sina bödlar och fridstörare som för många kvinnor gjort tillvaron olidlig och skräckfylld var en nödvändig och viktig lagstiftning.

Det visade sig dock tämligen snart att lagen var behäftad med flera brister. Den mest iakttagbara var dock den att påföljden för överträdelsen av ett utfärdat besöksförbud var alltför låg.

En man kunde utan egentlig möjlighet att ingripa från samhällets sida fortsätta sin verksamhet tämligen ostörd. Ingripande i form av anhållande och häktning var utesluten eftersom strafflatitudens högsta nivå var 6 månaders fängelse.

Omständigheten att ett besöksförbud utfärdats, innebär att en kvinna vid upprepade tillfällen störts genom hot eller annat vårdslöst beteende i sin bostad, på eller i anslutning till sitt arbete eller under vägen till och från arbetet och bostaden.

En första överträdelse av besöksförbudet visar på att den som meddelats detta förbud är beredd att begå straffbara gärningar och nära till hands ligger då misshandel, hemfridsbrott, olaga hot eller liknande brottslighet. Att då hota med ett straff som i sin yttersta konsekvens innebär 6 månaders fängelse, vilket är bara en del av normalstraffet för de brott han är beredd att begå är otillräckligt.

Självklart måste besöksförbudet och ett brott mot detta ha en sanktionsnivå som omedelbart innebär att vederbörande person kan anhållas och begäras häktad. Först då får besöksförbudet den tyngd som det bör ha och som korresponderar mot det lidande som kvinnan tvingas utstå.

Vidare är det nödvändigt att åtal om besöksförbud blir allmänt åtalbrott. Det skall inte vila på den utsatta kvinnans axlar att ange mannen till laga åtal

och därmed dra på sig en ytterligare risk för att mannen i framtiden skall hämnas denna angivelse.

Mot. 1988/89
Ju603

Samhället har en plikt att värna varje individs rätt att leva ett liv i trygghet mot brott och annan fridstörning, det strider mot denna princip att ålägga ansvaret för åtal på den enskilde målsägaren som befinner sig i trångmål.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar följande ändring av 24 och 25 §§ lagen om besöksförbud:

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

Den som bryter mot ett besöksförbud döms för överträdelse av besöksförbud till böter eller fängelse i högst 6 månader.

Den som bryter mot ett besöksförbud döms för överträdelse av besöksförbud till böter eller fängelse i högst 1 år.

25 §

Överträdelse av besöksförbud får åtalas av åklagare endast om målsäganden anger brottet till åtal eller åtal är påkallat ur allmän synpunkt.

Stockholm den 13 januari 1989

Göran Ericsson (m)